

Különlék árak:
 Helyben és postán küldés.
 Egy évre . . . . . 10 frt.-kr.
 Fél évre . . . . . 5 „ „
 Helysz. évre . . . . . 2 „ „

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető min-
 den köztudomásúlag: Nagy-hatvan-
 telen, 1894. évi, Magyar-hatvan-
 telen, — a szerkesztésébe köz-
 munkáit küldés.

Előfizetési helyben:
 TRUBÉDI K. LAJOS és Iff:
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésben és a kiadó-
 talban KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában a postahivatalok
 ajtaján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Kéziratok visszakap-
 adatak.

A Crispire dobott kő.

A hármasszövetségre dobott kő az tulajdonképpen, melylyel a fiatal műegyetemi hallgató Caporali Nápolyban Crispire olasz miniszterelnököt megsebesítette. — Eddig sem volt titok, hogy Olaszország közép- és alsóbb néprétegei kiirhatatlan ellenszenvvel viseltetnek oly politikai szövetség ellen, melynek Ausztria-Magyarországban is egyik tagja, tehát oly állam, mely az ő meggyőződésük szerint még most is nagyszámú olasz testvérnek zsarunk elnyomója és olasz területek bitorlója.

Sajátságos és igen figyelemre méltó jelenség napjainkban, hogy ugy Olaszország, mint monarchiánkban igen tekintélyes pártok vannak, melyek rossz szemmel nézik a hármasszövetséget s lelkük mélyéből a Francia- és Olaszországgal való szövetekezést óhajtának. Az olaszok sok századon át folytatott elkeseredett harca a tedeschi-k (németek) ellen hagyományossá fejlesztették nemzedékről-nemzedékre a német-gyűlöletet s valóban az olasz egység létrejötté se ki sem gátolta oly sokáig, mint az egykori osztrák politika, mely a legérdemesebb olasz patriotákat bitófan végeztette ki, vagy a sötét várbarbörökben hagyta elenyvedni. . . . Az is tény, hogy az olaszok nem tekintik egysegi művetek befűzetetnek, míg Triest, az olasz Tyrol s a többi olaszoktól lakott, de törvényesen monarchiánkhoz tartozó területek az anyaországgal egyesítve nincsenek.

Másrészt sok olasz még sem bírja feladni, hogy az ő egységük létesítésének érdemében Franciaország az osztráknál, s hogy III. Napoleonnak Magenta és Solferinónál az osztrákokon aratott győzelme nélkül Olaszország még ma is több részre volna szakítva. Tehát bizonyos hátlanságnak tünik föl nekik hazájuk részéről, hogy éppen Franciaország legveszélyesebb ellenségeivel van szövetségben az ő felszabadításuk körül annyi érdemet szerzett francziák ellen! S kétséget sem szenved, hogy francia ügynökök s pénzlehetőség kizsákmányolni törekednek e hangulatot s a fanatizált olasz néptömegek által igyekszik rákényszeríteni az olasz

kormányt a hármasszövetségből való kilépésre.

Ennek az érzésnek a kifolyása az, hogy az olasz munkások tömegesen sietnek Franciaországba, állítólag a világhiállítás megtekintésére.

A szövetség viszont egyik legerélyesebb tényezője s megsebesítője: Crispire miniszterelnök, kit méltán mondhatni Capour után Itália legnagyobb államférfiának. Ő csakhamar fölismerete, hogy a németellenes politika vesztere lenne Olaszországnak s főleg egységének, mely fölött a pápa világi hatalmának visszaszerzési törekvése ugys Damokles-kardjaként lebeg. Monarchiánkban csak egy ügyes intriguába kerülne, s a fanatikus olasz papságtól ugy is bujtogatott katolikus olasz tömegek oly vérengző belháboruba kevernék Olaszországot, hogy ez képtelenné válnék egységét állandóan megvédeni. — Így azonban a hármasszövetség kötelékében teljes biztonságban érezheti magát e tekintetben, mert sem a hatalmas Németország, sem monarchiánk nem fogják tűrni, hogy akár a pápa, — akár másnak a befolyása az olasz egységet megdöntse.

Monarchiánkban két irányzatban s végcéljában homlokegyenest ellentétes párt ellensége hármasszövetségünknek. — Egyik: azon ultramontan katolikusok zöme, melyhez a kath. clerus és az összes conservatív főurak tartoznak, kiknek ép ugy szálla a szemükben a protestáns Németország, mint a pápa világi hatalmát megsemmisített hivatalos Olaszország, másrészt az összes szlávok, kik jól ismert ok és czéliből Oroszországhoz színtanak.

Ily komoly és veszélyes áramlatok küzdenek Olaszországban és monarchiánkban a hármasszövetség ellen, nem is említve Európa összes szocialistáit, anarchistáit s mindazon elégtelien elemeket, melyek a mai társadalmi és politikai rendet felforgatni akarják, hogy annak romjain vélt jobb sorsukat fölépítsék s a kik a hármasszövetségben látják s pedig méltán tervek létesítésének állandó megakadályozóját.

Csak ezek az elemek fogadják titkos kárörömmel a Crispire ellen intézett merénylet hírére s szívükből örülnének, ha bár-

mily büns eszközök által mindazon olasz államférfiak megsemmisítettének, kik hazájuk érdekében a hármasszövetség mellett foglalnak állást, sőt magát a savoyai dynastiát is szívesen eltétetnék láb alól, mert e jeles dynastia mindig egynek érzi magát népével s szintén azt a politikai pártotja, mely az egységes Olaszországnak üdvére szolgál.

De ugy Olaszországban, mint monarchiánkban minden józanészű hazafi andorral s megvetéssel fogadta a Crispire elleni merénylet hírére s bűnök tartja a hazalegszentebb érdekei ellen az oly művelteket, melyek a hármasszövetség megbontására iránylnak. Mert nemcsak a béke, de mondhatni Európa szabadsága és civilizációjának ez idő szerint legfőbb védelmét és biztonságát e szövetség képezi, s ezt megbontani akarni annyit tesz, mint az orosz barbárság és közpöri reakció gyászos eredményü diadalát előmozdítani!

— Belföldi hírek Egy millió forint adóhátralek. Alsó-Fehérmegyében — a pénzügyigazgató jelentése szerint — egyenes és közvetett adókban több mint egy millió forint hátralek állott fent aug. hó végén. A közigazgatási bizottság az összes adó behajtó közegekre kimondta a személyes felelősséget. Megváltik, mennyi foganatja lesz. — A horvát regnikoláris bizottság aug. hó 25-én ülést tart, melyben az előadók előterjesztik zárjelentéseiket a két küldöttség működéséről. A jelentést aztán a tartománygyűlésnek fogják bemutatni. — A főváros budgetje. Budapest főváros jövő évi költségvetésében a bevételek 8.580,915 forinttal, a kiadások pedig 8.952,784 forinttal szerepelnek. — A hiány tehát 371,869 frt. — A szegedi rakpart beomlás megvizsgálására kiküldött bizottság Klímm Mihály elnöke alatt megtartotta első ülését. A bizottság működése valószínűleg hosszabb ideig el fog tartani, mivel alaposan és végleg rendezni akarják a rakpart ügyét. — A közigazgatás reformja. Budapestről távirják a „Pol. Korr.”-nak: Téves volna, ha a király őfelségének a közigazgatási reformra nézve Kisbérben tett nyilatkozatát odaértelemzék, hogy az egész reform egy csapással fog keresztülvitetni mindama terreneumon, melyeket érinteni hivatva van. A kormány mindenesetre a legelőkelőbb foglalkozik a reformtervezet elkészítésével; de azután meg kell kérdenie a megyéket és törvényhatóságokat a figyelembe veendő helyi viszonyok iránt, a mit elmulasztani ily gyökeres rendszerváltozásnál nem szabad. — A Kókán-ügy hűz. Mint a könyvost M. Híradó értesül, gr. Szapáry Gyula földművelésügyi miniszter elrendelte a fegyelmi eljárást mind-

ama miniszteri hivatalnokok ellen, kikről Kókán János a végfegyveres során terhelőleg nyilatkozott. Ezek között van tudvalevőleg az a két számtiszt is, kiket Kókán vallomása szerint nagy kötelesség-mulasztás terhel. A fegyelmi eljárás lesz hivatalos földeríteni, hogy mi igaz és mi nem igaz a Kókán által felhozottakból. Kókán ügyében a törvényszék határozatához képest az iratokat a vizsgálobíróknak adták ki, hogy ez a pótvizsgálatot megéjtse. Az újabb tárgyalást már e hó végén megtartják. — A müncheni „Allgemeine Zeitung” a következő szavakkal jellemzi a Kókán-ügy politikai hatását: „Ha a Kókán-ügy a közvélemény előtt árt a Tiszakormányknak, ez teljesen indokolt és jogos. Tisza Kálmán bizonyos előszeretettel táplál a főnemesei tehetetlenség iránt, mert attól tart, hogy ennek támogatása nélkül nem tarthatja fenn magát; kihasználja a főrangukat s így el is kell viselnie mindazt a bajt, mely ezek tehetetlenségéből reá hárulnak.” — A tizedik magyar jogászgyűlés szept. hó 29-én, 30-án és okt. 1-én és 2-án tartja teljes és szakosztályi üléseit. — Bányák bérbeadás. Budapest az rebesgetik, hogy Körömcz és Selmecz-bánya arany bányáit a kinestár bére akarja adni, mert nem tudja annyira kiaknázni, hogy kifizetne magát. (?) — Albrecht főherceg ugyancsak kezdi adni a magyart. Kis-Béren lakása felé magyar zászlót is tűzettek ki! — Frigyes főherceget a király pozsonyi hadtest-parancsnokká nevezte ki. — Hóvíhárt jelentenek Zsolna községből, hol tegnapi 10 perczig folyton havazott. — Elhamva dt község. Nászseg pozsonygyei községben vigyázatlanságból tűz ütött ki, mely rövid idő alatt 35 lakházat a melleképteltekkel együtt elhamvasztott. — Gróf Kálnoky Gusztáv külügyminiszter Budapestre érkezett.

— Külföldi hírek Stojanov bolgár államférfi halálát — mint jelentik — belcsavarodás okozta. A megboldogultat Ruscsukban helyezik örök nyugalomra. — Stanley. Párisból azt írják, hogy Stanley állomásokot akar létesíteni, melyek öszekötnek a Kongó-államot Afrika keleti partjaira. — Crispire merénylete: Caporali ellen folytatják a vizsgálatot. A merénylő bevallotta, hogy követ dobta meg a miniszterelnököt, mert ő republikánus és mert nyomorban van. Be van továbbá bizonyítva, hogy tettét előre megfontolva követte el és a követet kihagyozta, hogy lehetőleg halálosan találja a miniszterelnököt. — Crispire eddig közel tízezer távirat érkezett, köztük sok hatóságától és egyesülettől. — Sándor orosz császár megérkezése Németországba — mint Berlinből határozottan jelentik — szept. 27-ére van kitűzve. — Az orosz trónörökös, minthogy a német hadgyakorlatok véget értek, elutazott Dániába, hol a czári család jelenleg tartózkodik. — Keresztély dán herceg

A „DEBRECZENI” TÁRSALJA

A kis pékleány.

— Idyll, melyből tragédia lesz. —

Az embernek jól esik néha az emlékeire visszagondolni, azután azokon elmerengeni és néha a nyelvvel csettinteni. Ilyen reminiscenciák közt jutott eszembe a kis pékleány. És a kinek az eszébe jut, az csettinthet egyet, vagy kettőt.

Mert gyönyörű teremés volt a kicsi. Aztért, mert ott állt reggeltől estig a hoszsu „pult” előtt, mely sárgásan fényezett, s itt-ott márvány lapokkal fénykedett; mert reggeltől estig picziny kezeivel felfont és egész font kenyereket vágott egy ijjesztő nagy kés-sel a sötétarcsu, a torzonbörz arcu munkásoknak, mert egyszerű karton ruha, mert pettyes kötényke simult karcsu termetéhez, domboru, rezzög galambkebléhez, — azért a kis pettyes köténykében, a karton ruhácskában, a sötét, a torzonbörz arcu munkások közt az ijjesztő nagy késsel kezében, olyan volt a kis pékleány, mint egy tündér.

Karcsu termet, bársöny fényű tude arcz, két ártatlan nagy szem és szép piros ajk, szomjas égő piczi ajk. Nagyon szép volt, el se lehet mondani, milyen szép volt.

A kis pékleány. Az pedig gyönyörű látvány volt, mikor a kicsike kiszolgált.

Nyájasan, szeliden kihallgatta a vásárlót, felfont kenyeret óhajta-e, vagy egészet? Hogy fehér legyen-e az, vagy barna legyen-e az? Hogy a csücskét szomjazza-e a vásárló szive, vagy a karcsját? És ő e nagy és sekondalu

kenyervágási tudományt ugy értette, oly biztosan mozgott benne, hogy mindenki ámulbámult. Azután kezébe vette az ijjesztő nagy kést és nem ejtette le. Akárhogy csudálkozott ezen a substituló kenyérvásárló, de tulajdonképen a szellet csapni akaró külvárosi jeunese doré, elbirta. Sőt oly vitézül forgatta vékony kis kezében, mint a nagybajszu, kegyetlen huszárnép a kardot.

És a míg kenyeret vágott, szépen felmosolygott a vásárlóra, mintha azt mondaná: igaz e, jól értem, ezt az izét, ezt a kedves mesterséget? Igaz-e, pompás pékné lesz egykor belőlem? És a vásárló ilyenkor ugy gondolkodott: az ördög vigye azt a boldog péket, azt a gaz pékleányt, aki péknévé avat téged!

Végül pedig a kenyeret becsomagolta, ügyesen, suhogó lágy piros fátolypapírba, — a mi tudvalevőleg nagy kedvezmény a kifizető birodalmában.

S mikor imigy átnyujtotta, a szerencsétlen vásáros igazán nem tudta, mit dugjon zsebre, a kenyeret-e, mit faljon fel a kenyeret-e, — vagy őt!

A kis pékleányt. A boltban ott állt mindig két elhízott terjedelmes asszony, akik folyton kötöttek, s a kik minden második órában kávéztak s a kik ezenközben második kézzel a szomszéd péknékről a szentelt vizet.

Az egyik volt a mama, a másik a néni. Hogy ők mindig és folytonosan a boltban ültek, annak főczéja nem az volt, hogy kávézzanak és leszedjék a szomszéd péknékről a szentelt vizet, hanem az volt, hogy argas szemekkel rávigyázzanak a kicsikére.

Hajh, ha egy elvetemedett uracs szóba mert állani a kicsikével, — mily gyilkos tekintetek fogták egyszerre keresztüztbe! Az

egyszeribe elfelejtette a nevé, szegény, ijedében s retrált is ki a boltból azonnal. Azután egy álló hétig hideglelés borzongatta.

Oh, ha elgondoltuk, hogy lesz idő, mikor az az aranyos kicsike is olyan elhízott terjedelmes asszony, mint azok! Hogy egykor ő is ott fog ülni kötögetve, kávézza és nyelveve azon a helyen, a hol most a mama! Hogy nem lehetetlen, miszerint egykor ő is gyilkolni fogja szemével a szegény jogász fiukat, kik gyanutlanul az ő utódjának akarják csapni a szellet! Szóval, hogy egykor oly kicsit bajszos, mérges arcu csunya vén asszony lesz ő is!

A kis pékleány! De hiába állt folyton a boltban a két argus-szemű vén asszony, mert tudvalevő, hogy a mit a virágnak nem lehet megtiltani, azt a pékleányoknak se lehet megtiltani. A kicsi szive lángot fogott.

Egy buksi fejt, de igen szép kékszemű ifju urba szeretett, a ki állellenben lakott s a ki valószínűleg deak volt, s minden este félnéken, szegyenkezve kullogott be a pékboltba, hogy kenyeret vásároljon: Körülből meglátzott rajta, hogy ez vacsorája s még az is, hogy ezért is éjszakaakint körmöl. Legalább a kisse föjtött bus beszédéből, s szemei körül a veres, égő gyűrűből ez tetszett ki.

Valahányszor jött, a kicsikének mindig nagyon elszorult a szive. Arca hol vérbe borult, hol pedig fehér lett, mint az a kenyér, a mit vágni szokott. S mikor a kenyér-vacsorát levágta a szegény imádottjának, a kit ilyen sovány kosztra fogott a sors, ugy érezte, mint-ha mindjárt megpedne a szive. S a kezei is ugy reszkettek, hogy nem találta el a keilő arányt s e miatt mindig kétszer annyit vágott le neki, mint dukált volna.

Hanem aztán, hogy milyen szépen becsomagolta ezt a kenyeret finom, lágy selyempapírba, — mintha ebbe a gyöngéd, kedves pakolásba akarta volna önteni szerelmes szívének minden bizelgesét.

S mikor az ipsze element, égő arczát csüggedten hajtotta a sárgásan fénylő sub-lá dára s majd, hogy sirva nem fakadt.

Mert szerelmes volt kegyetlenül, mert szerelmes volt fülig.

A kis pékleány. Barátunk, a diák ezalatt szintén változásokot észlelt magán.

A tanulás nem ment. Ugy érezte, hogy az egész bölcséleti rendszer, és ez az egész szép világrend fenekestül föfordul. Kételyei támadnak, nagy kételyei.

Kant theoriája nem volt elég világos. Schopenhauer pesszimizmusa érthetien lett egyszerre előtte (holott ehhez vonzódt legjobban, mikor a pékboltba kelle mennie). Horváth Cyrillbea megingott hite, szóval az eddig világos bölcseségek mindenikéből hiányzott valami, — de hogy mi, azt nem tudta.

Törte is a fejét ezen a derek bölcs. Végre ráakadt. Persze, hogy az hiányzott:

A kis pékleány. Denique, a szerelem leleményes. A szerelem csodát művel. Attól ugyan köthet, kávézhat, terécselhet száz vaskos mama és néni a boltban bátran, — bizony kijátszák őket.

A szerelem a diáknak okos eszméket adott.

Kerített magának egy valóságos forintost s mikor leközelebb a pékboltba ment a forintostba egy kis szerelmes levélkét hajto-

közlebb el fogja jegyezni Margit hercegnőt, Vilmos császár legifjabb nővérét. — N a t á l i a eskirállyal már utban van Szerbia felé. Anyi bizonyos, hogy immár állandóan Belgrádba teszi át lakását s hogy nagyon elégedetlen a szerb regensséggel. Növeli a szerb kormány kellemetlen helyzetét az, hogy hírszerint a napokban Milán király is hazaérkezik. — F l o q u e t K á r o l y, a volt francia miniszterelnök, a radikálisok ismert vezére, Páris II-ik kerületében lépett fel képviselő-jelöltnek s vasárnap tartotta nagy tét-zés mellett programbeszédét. — N e p o m u k J á n o s főherceg a kereskedelmi tengerészeti hajókapitányi vizsgát letétén, számára a kapitányi okmány kiállított. — S a k i r p a s a kellő szigorral jár el Kréta szigetén. Sok keresztényét börtönre vetetett s többeket deportációra ítél. Azt hiszik, hogy a krétai mozgalom véget ért.

KARCZOLATOK.

(Jobb lesz menekülni! — Egy kis wagnerismus. — Erős félkez. — Makó fali! A szüretnek megkezdődtek. — Kisbérén. — A honvédséget nem adjuk. — Felőlünk — nélkülünk (Sedán.)

Szutyongatják jó Tisza Kálmánt. Ugy van vele, mint az eladósodott uracs, a ki nem mer az utcára menni, mivel lépten-nyomon ott várják a hitelezői. — El is énekelheti a parlament megnyitása előtt közvetlenül kislő dísznóságok hallatára, hogy:

Haj! az országban végtől-végig, Minden kis kapuban botrány nyílik! Szegedi rakpart, Kókán et consortas, monori (és nem a mint a multkor irtam: nagyszombati) fekete-sárga honvéd zászló sat.

Jó lesz ezek elől menekülni, mert ebből baj lesz! Hogy nem tudott inkább Károlyi Gábor, Kaas és Polonyi bedőlni, elsikkadni, meg fekete-sárgulni!

Egy német operában (Wagnerfélében, ha jól emlékszem) állanak e sorok:

Ei, ei! Da wird es Handel geben! Ennek szószertint fordítása magyarul annyi, hogy: „Ej, ej! itt még utlegelésre kerülhet a dolog!”

A m. kir. opera műfordítása (az ei tojásnak, a Händelt csak Händelnek olvasva) pedig, a megjelent libretto szerint, hangzik így: „Toj, toj! bizony csirkét eszünk ma!”

Ez a műfordítás végtelen a mi drága Tisza Kálmánunkra. Regale-milliók usznak a levegőben, következik a tisztujtásnak, vagy éppen az állami közigazgatásnak zavarosában való kényelmes halászás és egyéb, corrupción alapuló kormány-rendszereknek kellemes szituációk és helyheztevések. Ugy, hogy Tisza (tyuknak tekintvén a sorsot, mely néki folyvást arany-tojást költ) a wagnerimű magyar műfordítását alkalmazta volna a megnyitandó új parlamenti időszak jövő zenéjének: „Toj, toj! bizony csirkét eszünk ma!”

Azonban haj, haj, haj a politikai karmasárnak vége; véderő-vita, szegedi rakpart, Kókán, fekete-sárga lobogó a hevédeknek sat. sat. Az ő Wagnerismusa már a mult zenéje; a politikai nagy trombita az ő

füle hártáját repesztgeti, a nagy dobverő az ő hátát puholja s ő fog-vaczogva lép (arra a kis időre, a mi még hátra van) a vörös bársony szőlyhéhez és — a szélsőbál vészjósó alakjaira tekintve — mondogatja magában a helyes műfordítást:

Ej, ej! itt még megütölegnek!

Örvendenék is a gróf Pejacsevics, hadtestparancsnok honvédelmi miniszterre való kinevezetésének, meg — nem is.

Báró Fejérvárt szorítja ki — ez örvendetes. 25 hátra! Persze csak — \$.

Azonban szintén barátja a királynak. — Nálunk oly nagy a loyaltás, hogy már akkor ha csak sejtik is, hogy a dolog kedves, vagy kedvetlen a koronának, az emberek (mint „A király mondta” cz. vig operában) fiukból leányokká, leányokból fiukká válnak. A király gyermekkori játszópajtása, benfentes barátja — lehet — zsarnok módjára fogja uralkodni.

Azonban — ki tudja! Mondják, hogy ez a félkez ember, egy kézzel a miniszteri polczra birta fellökni Szilágyi Dezsőt. Hátha éppen ennek a félkeznek sikerül lelökni ugyanonnan Tisza urat?

Makó városát gunyolják azért, hogy „rendezett tanácsú városból — nagyközséggé fejlődik vissza.”

A Tisza-erát jellemzi ez az állapot. — Ennek a gunya, ennek a csufása az.

Makó legfőbb távolabb esik ezentúl Jeruzsálemtől mint eddig volt, de azért mégis olcsóbban kapja a közigazgatás malaszját. — Azt hiszik, hogy sok város követi még példáját.

A szüretnek megkezdődtek. „Szüret-e ez, vagy talán tor?” A filoxera, a műbörgyártók és Wekerle szüretelők már e házában, nem mi, a kik a szőlőt műveljük! Debreczenbe még hozzá belelopózik minden hordóba — a manó. Már t. i. az, a ki a fogyasztási adó-hivataltalá lopódozott. Mikor a szőlőt préselik, tökéletesen úgy érezzük, mintha belőlünk préselnék az — adót!

„Tyhü! a lelket meg a máját! A király éppen Kisbérén reflektált a pártözségre! Nem arra célozot-e, hogy Tisza Kálmán addig egy is nagybéren voltunk? Meg aztán a generálisunk eddig reánk nézve „Kincse”-vala, most már csak — „B u k k a n é r!”

A honvédséget nem adjuk! Monoron tehát fekete sárga lobogóval jelölték meg a honvéd huszárság parancsnokainak lakását.

Tudunkkal pedig had-gyakorlatok tartataak Monoron és nem összbircdalomba való olvasztási gyakorlatok.

Ugy látszik, hogy Bécsben az intező hatalmakat nem annyira harczvágy bántja, mint inkább a hátuk viszket.

A magyar irály.

— Irt: Gáspár Imre. —

(Folytatás.)

Ha a szavak egyes nemeit sorra vesszük, igazolva látjuk Taine mondatát: „A kifejező szavak magokban is birnak jellemvonással.” Eredetük és közhazsálatuk módja szerint általánosak és nemeselek, vagy bizalmasak és meglepők, vagy elvontak és halványak, vagy feltűnők és szindusak. Szóval: A kiejtett frázis oly hatalom, mely az olvasóban a logikai ösztönt, a zenei képességet, az emlékezetet, a képzelmet egyszerre mozgásba hozza, és az ember megrázkódi általa idegei, — érzelkeiben, — és magatartásában.”

Az idegen szók használata okkal-móddal megüríthető. Yaanak idegenszók, melyek minden európai nyelvben honosak. Ilyenek ezek is: s p h a r a, a c c o r d, r e f r a i n e, i d e á l, g e n i e, h a r m o n i a. Ezek nem rinak ki a költeményből sem. Viszont p. o. a német feltűnés nélkül használja versben a „s y m p a t h i a” szót, mely a magyarban visszatetszének. A mythologia idegenszerűségei már egészen kiveszték, a görög, és római Istenek, s az antik költészetben felsorolt nevetek (Maeonast, Pisokat, Augustust) újabb nagyságok nevei váltják fel. Byron V. Hugó, Laprade, Berzsenyi, Lamartine, Napoleon, Berzsenyi gr. Festetics Györgyöt énekl meg; ily nagyságok, egy gr. Széchenyi István, (Arany) Kazinczy Ferencz, (Tompa) Liszt, (Vörösmarty), br. Eötvös József, Deák Ferencz nevei méltók is az éda költő tollára, s a költő hálája, szeretete Laurát, Lillát, Eteketé méltóvá is teszi az ének dicsőségére. De hol keressen a késő kor commentár p. o. a Byron „Don Juan”-jának felemeléséhez, midőn mindjárt az első énekben találkozunk Feinagle tanárral, — Sir Romillyval, a ki részt vett a Byron való-pörében, — egy nevezetes gyorsíróval, — Roger és Hobhouse urakkal, mint a kik Byron kebel-barátjai is voltak. sat.

Königgrätzet orrontanak. Az önkéntesi tüntetés és az egész 25. §. a germanizáló rendelet, az öngyilkos önkéntesek, a magyar tábornokok kizsírítása és a monori honvédeket megcsufoló fekete-sárga zászló annyi, mint Königgrätz. Felednek és nem tanulnak!

A magyar nemzet hármasszine: győzelem.

A fekete-sárga zászló tulajdonképen szintén hármasszine. Láthatlanban ott lebeg az 1848-tól 1866-ig, armádiának szabályszerűen kijutott foltok kéklő szine.

Mért nem becsüljük meg tehát a mi színeinket?

„Nemzet” felhivatalos czáfolata szerint a nemzeti szín a honvédség hivatalos szine, a fekete sárga zászló pedig csakis arra való a honvédségnél, hogy — elkerülendő félreértések elkerülése végett — a háború színhelyén a parancsnokok lakása s az irodák fölismerése, megtalálhatása, lehetővé tészesek, megkönnyíttesek s e czélból azok könnyen fölismerhető jelvényekkel megjelöltesenek.

Furcsa! lát a magyar királyi honvédségre nézve már felismerhetőbb jelvényja fekete-sárga, mint a nemzeti három szín?

Irja továbbá a „Nemzet”, hogy a szokás a szabályzat alapul és „régibb idő ugy szólna a honvédség fentartása óta” van gyakorlatban.

Ez az „ugy szólna” azt jelenti, hogy e dísznóság nem ugyan azóta gyakoroltatik, a mikor Deák és Andrássy megalkották honvédségünket, hanem csak azóta, a midőn Tisza Kálmán és báró Fejérváry amolyan „ugyszólván”-honvédséggé degradálták!

A honvéd-legénységnek — folytatja a felhivatalos — és minden érdekelteknek „szokniok kell e jelvényekhez.”

Ezt azonban nem éri meg hajasan sem Tisza Kálmán, sem Fejérváry, sem senki, a ki „érdekelje” a fekete-sárga színt.

A zászlót levettük — de le kell venni onnan, a hová nem valóik, Tisza Kálmánt meg Fejérváryt is. Vagy pedig foglalják el ők ama zászló — helyzetét.

Inkább lobogjon a m. kir. honvédség előtt egy kapcza-rongy, mint a fekete-sárga zászló. Inkább peregen előtte harczindulónak a licitációk dobverése, mint a „Götterhalte.” Inkább vezényeljek cigányul, mint német nyelven. Inkább szoknyába öltöztessék, mint-hogy kivetkőzre a 48—49-iki verkeresztésben elnyert magyar jellegét.

Értessék meg ezt az országgyűlés hazafias elemei a fekete-sárga lobogó czinkostársaiyal! Mindent elvettek már fölünk, mindent odaadtunk, hanem a honvédséget — nem adjuk! Ezt megtartjuk annak a kicsinek a megmentésére, a minik még megmaradt!

Csi-pire követ dob az egyetemi hallgató. Olasz munkások (pedig olasz-német és osztrák és magyar szövetség áll fenn!) Franciaországba sietnek.

Magyarország Franciaország előtt hódol meg — Kossuth előtt.

Nem mondja-e ki felőlünk a világtörténet, hogy ebben a korban a népek érzelmei ellen rendelkeztek a népekkel?

Vagy egyszer majd azt mondja ki a világtörténet, hogy a népek érvényt szerettek érzelmeiknek és lön földrengés, a mely miatt k á r t y a-várák és k á r t y a-királyok porba hulltanak?

Csak ne lett volna Sedán!

Ha nincs Sedán, talán előbb van háboru Ha háboru van, előbb tudnók meg ki az erősebb: a népek-e vagy a fejedelmek?

Gili Balázs.

HELYI HIREK.

* Kossuth Lajos, hazánk nagy fia ma töltötte be 87-ik életévét. Kívánjuk, hogy a testben, s lélekben erőteljes aggnak engedje meg a gondviselés, mely már is ritka nagy kort juttatott neki, hogy eszméinek diadalát: a szabad és független Magyarországot megvalósulva láthassa!

* A főiskola köréből. A vén collegium régen volt olyan élénk mozgalomnak, olyan lelkesedésnek a színhelye, mint tegnap délután. Tegnap volt ugyanis a könyvtárnok választás, mely d. u. 3 órákor kezdődött, s 7 órákor fejeztett be a következő eredményvel: Kőrössi Bertalan II. é. jh. 103, Csányi Béniám 152 szavazatot kapott, tehát Kőrössi Bertalan, Csányi ellenében 11 szóval választott meg könyvtárnokul. Kőrössi Bertalan szép beszédben köszönte meg a bizalmat. Este a „Kis pipá”-ban banquette tartott, melyen az egész joghallgató ifjuság részt vett. A könyvtárnokkal kapcsolatosan megválasztott többi tisztviselők a következők: Kasay Gyula esk. felügyelő alelnök, Boros Jenő 4 jh. főjegyző, Bor János 3 tk. aljegyző. — Eddig a könyvtárnok-választásnál rendszerint a hittanhallgatók győtek, míg most már 3-ad ízben a joghallgatóknak sikerült jelöltjüket győzelemre juttatni. Hogy az ifjuság közt a könyvtárnok kérdés miatt felmerülhet netaláni torzalkodásoknak a tanári kar véget vessen, czélszerű lenne a sárospataki főiskolában divó szokást behozni, hol egyik évben hittanhallgatót, másik évben pedig joghallgatót kell könyvtárnoknak választani. Ez lenne a legigazságosabb eljárás. A jogászszegélyző-egylet f. hó 18-án gyűlést tartott, mely gyűlésen G a l á n f f y János 4 jh. elnöknek, C s i h a Sándor 4 jh. pénztárnoknak, N a g y Imre könyvtárnoknak, s T u d ó s L. 4 jh. főjegyzőnek választott meg. A gyűlés valamennyi tagnak a jelenlétében történt.

* A városi mérnöki hivatal figyelmébe barátságosan ajánljuk a Pesti sor némi rendezését. — A vásártéri közúti vasút építéskor két part lett itt levágya — s önként érthetőleg a vasut ez okból majd töltésen, majd a levágások közt, partok között vezet. — S elvégre is a hely meg városi bel terület, sőt utca lévén, nagyon szegénytelen, hogy ilyen állapot — s ennek minden szokásos szeméte, rondasága tisztátalansága eltűretik. — Ezen közúti vasuton igen sok idegen fordul meg, de ha nem érdemesítjük is figyelemre ezek gunyját s mosolyát akkor, midőn a legistátalanabb helyet „Pesti sor”-nak mondjuk s ha nem fektettünk is sulyt városunk nemely polgárainak helytelenítő nyilatkozatára: — ugy a szépítési szempontok, mint a közlekedési érdekek sőt a közegészség ügye is azt követeli, hogy ezen egy év óta fentálló rendtelenség enyésztesse el már. — Hiszen sok-

Mégis secundába pónált Sok számár professorom.

(Petőfi.)

Itt az idegen szók jellemzik az oskoláknak Petőfi idejében még egészen latinus szellemét. — Elég ügyes tréfát képeznek p. o. e régi dalban:

Meghalt feleségem, Satis tarde quidem, Oda reménységem, Debuisset pridem!

Byron görög-országi emlékeinek reflexióit szörlattaja meg e versének görög refrainjében:

Szép görög lány, mig elválnánk Add, add vissza szívemet, Vagy ha elrablád nyugalmát, Tartsd meg, el nem vetheted. Halld meg szól a bucsu szó: Zoémúzázagapó! (En lelke, szeretlek!)

Más példa hiányában hozzuk fel, hogy Gáspár I. e versében (Adrienne temetése) a léha szalon styl (Szász Károly ford.) van jellemezve:

Ha lenne könny, mely földiszitné E czifra kontózt nyomort! A salonokban gyásbeszédül Hangzik egy „Pauvre! elle est morte!” A helykedandó fogatot küld, És inasátul billietett... A „jour fixe”-re maga járt el, S ez feketébb is lehetett!

Kiss Józsefnél: Thalatta! légy üdvöz kietlen semmi, Hullám! moraja már fülembe csap... Költők (Freiligrath, Hammerling) nagy bravourral használják fel kivált r i m e i k b e n a hangzatosabb idegen szavakat. — Ujabbban G á s p á r I. verses novelláiban találkoznak a rimekkel: „bírba bureaub.” „pontja-sportja,” „Capri-tout a pris” sat.

(Folyt. köv.)

gatott s ugy adta át a kicsinek. Olcsó és biztos módszer. Kilencvenhat krajczár még vissza is jár.

A leánya pedig a maga választát a kenyérral együtt bepakolta a piros selyempapírba.

Imigy az idyll prosperált. Nagyon, fölötte nagyon boldog volt a kicsike. — Oly boldog, hogy mindennap háromszor megvágta az újját az ilyesztő nagy késsel. — Ez is a pékboltok szellemi idylljeihez tartozik.

Amde semmi sem tart örökké. A kicsike egy napon gyalázatos hűtlenségen kapta az imádottat.

A boltablak legfelső tábláján át egyenesen a hős ablakára lehetett látni. Egy napon a hős, a mint az ablakon kikönyökölt, egy csókot vetett át a tulsó ház szögletének egyik ablakába.

Ott pedig egy kaczer kardalomsó lakott. Mikor a kicsike ezt meglátta, azt hitte, hogy mindjárt meghal, egyszerre megtörik a szive, sőt azt várta, hogy egyenesen összeomlik e látványra a szép nagy világ.

Es e galád, e minden szörnyűségek közt a legszörnyűbb csalásra mit tett a kicsike?

Oh, ő nem ivott gyufaoldatot, nem öntötte le a hűtlent viotriallal, revolverrel rá lőtt rá. De halovány arcán ott látszott a könyörtelen bosszu.

Mikor este a deák eljött az ő felfont kenyéréért, a kicsi épen — felanynyit vágott neki, mint a menyai dukált volna.

S mikor az imigy agyonsoványodott kenyérszeletet átnyújtá a hűtlennek, szeméből a kielégített bosszu egy villama rújtá a nyomoruitat.

Igy volt méltán megbosszulva így, így. A kis pékleány.

ndja ki a vi-
nynt szereztek
a mely miatt
aralyok porba

van háboru
eg ki az erő-
nek?
Balázs.

magy fia ma
njuk, hogy a
guk engedje
a ritka nagy
nek diadalát:
szágot megva-

va collegium
omnak, olyan
tegnap dél-
nyvartárnok vá-
szódott, s a
vetkező ered-
é. jh. 183.
kapott, te-
ellenében 11
árnokul. Kö-
szöskönte meg
ban banquette
llgató ifjúság
kapcsolatosan
a követke-
b alelnök, Bo-
János 3 tk.
k-választásnál
gyóstekek, mig
lgatóknak si-
ttatati. Hogy
kérdés miatt
ásoknak a ta-
lenne a sá-
kást behozni,
másik évben
oknak válas-
zob eljárás! A
t f. hó 18-án
G. a l. a n. f. y
Sándor 4 jh.
nyvartárnoknak,
k választatott
k a jelenléte-

al figyelmébe
or némi ren-
vasut építé-
s önként
l töltésen, majd
t vezet. — S
el terület, sőt
s, hogy ilyen
kásos szemete,
tik. — Ezen
fordul meg,
gyelemre ezek
a legisták-
mondjuk s
sunk némely
kozatára: —
nt a közleke-
ügye is azt
a fentálló ren-
Hiszen sok-

nált
om.
(Petőfi).
emzik az
egészen latinus
képeznek p. o.

idem,
dem!
emlékeinek re-
nek görög re-
elválnának

át,
red.
6:
uk fel, hogy
e temetése) a
oly ford.) van

né
édül
est morte!
ld,
el,

semmi,
csap...
berling) nagy
emleiben
— Ujabban
találkozunk
ntja-sportja,"

szor látjuk, hogy utcáinkon oly helyeken ka-
pargatják — köznyelven „borotválják“ a föld-
det, hol arra igazán nincs szükség. —
Nem helyesebb volna e hát, ha azon minden-
esetre foglalkoztatni kivéte munkások s a vá-
ros hivatás nélküli taligás czujjai itt lennének
foglalkoztatva, a hol munkájuk birna némi ér-
telemmel. Feltételeznünk kell, hogy ezen ut-
czán, e „Pesti soron“ nem fordult meg ez
évben egyik városi hivatalnok sem, sőt az ut
egyengető közegek egyike sem, — de kérjük
most már, hogy nézzenek el erre is.

* Fegyver gyakorlatok. Ama tiszték,
hadapródok, orvosok és katonai hivatalnokok
jövőben való fegyvergyakorlataira nézve, a
kik már az új véderőtörvény intézkedéseinek
alapján nyertek rangjokat, az az oly önkén-
tesekből kerülnek ki, a kik 1889. szept. hó
30-ig még nem kezdték meg a tényleges szol-
gálatot, a hadügyminiszterium a következő
utasítást állapította meg: „A tartalékos tisz-
tek (katonai hivatalnokok) és tiszteljes tisz-
tek (segédorvos-helyettesek) fegyver- (szolgálati)
gyakorlataikat, rendszerint a tényleges szol-
gálatból lett kiegészítésre követő második,
negyedik és hatodik évben kötelesek teljesi-
teni. Azon katonai állománybeli tartalékos
tisztek és tartalékos hadapródok, kik tényle-
ges szolgálatukat, mint egyévi önkéntesek
teljesítették, gyakorlati kiképzetésük czéljá-
ból, a szükség mérvéhez képest, tartaléki
szolgálati kötelezettségük többi éveiben is be-
vonhatók fegyvergyakorlatokra. Az e részben
való határozatot a csapatvezető javaslatára a
közös hadügyminiszter hozza meg. A hivatás-
szerű (tényleges állományból kikerült) tartal-
ékos tiszték (katonai hivatalnokok) és a had-
apródok csak aany fegyver (szolgálati) gyako-
rolatra köteleztek, a mennyi a rajuk még
háramló tartaléki szolgálati kötelezettsége-
sük. A tartalékos tisztéknek, katonai hivatal-
nokoknak és hadapródoknak (segédorvos-hely-
etteseknek) minden önkéntes tényleges szol-
gálat, mely legalább négy hétig tart egy fegy-
ver (szolgálati) gyakorlatul akkor számítatik
be, ha az illetők e mellett a szolgálati köve-
telményeknek megfeleltek. A lovasság tartalé-
kos tisztjeinek megengedhető, hogy a dandár-
tisztai iskolát, ha a helyiség elegendő volta azt
lehetővé teszi, látogathassák, ha kinyilatko-
ztatják, hogy a tanfolyam egész tartama alatt
a megszállott tanórákat kizárólag a szolgálat-
nak akarják szentelni. Hogy saját lóval bírjon
az illető, a feltételhez nem kívánatik meg.
Továbbá a csapatparancsnokok a saját fegy-
vernembei tartalékos tiszteknek önkéntes je-
lentkezések folytán és rövid uton megenged-
hetik azt, hogy rövid tartamu különös gyako-
rolatokban, minők például a menetközvet-, lő-
és robbantási gyakorlatok, hidverés, zárgya-
korlatok, stb. saját költségükön minden to-
vábbi jelentés nélkül is részt vehessenek.
Minden ily gyakorlatban való részvétel, —
hosszabb ideig tartott ilyen gyakorlatoknál
azoknak eredménye is, — a minősítvényi tábl-
ázatban feljegyzendő. A katonai állománybeli
tartalékos tiszték és hadapródok a fegyver-
gyakorlatokat elvileg állománycsapatjuknál és
a hol lehetséges, azon alosztálynál kötelesek
teljesíteni, a melyhez be vannak osztva. A
tartalékos tiszték és hadapródok az iránti
kérvényei, hogy a fegyvergyakorlatot nem az
állományilletékes, hanem valamely más csapat-
testnél teljesíthessék, — csak oly valóban
különös figyelembevétel érdemlő esetekben
melyek a szabály alól való kivételt igazol-
hatják, terjesztendőek fel a közös had-
ügyminiszterhez e elhatározás végett.
Azon tartalékos tiszték és hadapródok tekin-
tetében, kiknek állománycsapatjuk a megszáll-
ott területre fekszik, a közös hadügyminiszter
évenként megfogja tenni az intézkedéseket. Az
utazási napok a gyakorlat tartamába nem szá-
míttatnak be. A fegyveres időszak gyakorlatok-
kat a katonai állománybeli egyes tartalékos
tisztekre és tartalékos hadapródokra nézve, a
csapatvezető, illetőleg a csapatvezető kötele-
ségei megállapítani. Ennél alapevül kell szol-
gálni, hogy a szabályszerű három fegyvergyako-
rolat a következőleg teljesítendő: a) a kato-
nái állománybeli tartalékos tiszték és had-
apródok részéről, — a tüzérség és a vonat-
csapat kivételével, — az első és második
fegyvergyakorlat a század (osztály) gyakorla-
tot idején, a harmadik pedig esetleg valamely
későbbi gyakorlati időszakban; b) a tábori
és vartüzérség tartalékos tisztjei és hadap-
ródjai által azon időszakban, midőn az éles
lövegekkel való gyakorlatok tartatnak; c) a
vonatcsapatok tartalékos tisztjei és hadapródai
által, ősszel a vonatgyakorlatok idején. A nem
katonai állománybeli tartalékos tiszték és kato-
nái hivatalnokok fegyvergyakorlatainak idő-
szakait a közös hadügyminiszter állapítja meg.
Az illető évbéli fegyver- (szolgálati) gyakorlat
alól felmentésnek, és a gyakorlatnak ugyan-
azon és valamely későbbi időszakra való át-
tételének lehet helye, ha az illető beteg, ha vi-
szonyai feltétlenül követelik, ha külföldön van,
ha mint állami hivatalnok sturgós teendői van-
nak stb. A fegyver- (szolgálati) gyakorlat alól
felmentés, illetőleg a gyakorlatnak áttétele
engedélyezhető továbbá: a.) a nyilvános grógy-
intézetekben alkalmazott orvosoknak, ha azok-
nak nélkülözhetlenségét még a szolgálati gyako-
rolat rövid tartamára is az intézet igazga-
tója (vezetője) igazolja; b) a községek egyet-
len orvosainak és gyógyszerészeinek a járási
tisztsével megkeresésére; c) a tanulóknak,
ha tanulmányaik utolsó évfolyamát végzik, az
erre vonatkozó bizonyítvány alapján. A fegy-
ver (szolgálati) hadgyakorlatokra, kérelmük
folytán, az iskolai szünidőkre hivandók be:
a) a tanárok magán és helyettes tanárok, ta-
nársegédek, felügyelő tanárok és tanítók, to-

vább a hasonló minőségben valamely nyilván-
os vagy nyilvánossági joggal felruházott tan-
intézeteknél a t a n i t á s t e r é n
alkalmazott egyének, ha a tanulmányi (iskolai)
előjárás, rector, igazgató, dékán, bizonyít-
ványával igazolják, hogy a tanulmányi (iskolai)
évfolyam tartama alatt alkalmazásukban nél-
külözhetetlenek b) tanulók, ha tanulói minő-
ségüket az iskolai előjárás (rector, igazgató,
dékán) bizonyítványával igazolják. A folyomó-
ványok kellő időben, legkésőbb azonban 14
nappal a fegyver- (szolgálati) gyakorlat kez-
deté előtt, a mennyiben azok nem később be-
állott akadályokra vonatkoznak, — az illeté-
kes hadkiegészítési kerületi parancsnokságnál
nyújtandók be. A fegyver- (szolgálati) gyako-
rolat alól felmentettek azt a következő évben
vagy bizonyos fontos esetben két év mulva
utánpótolni kötelesek.*

* Ellenőrzési szemle. A cs. és kir. 39.
gyalog serezed kerületi hadkiegészítő pa-
rancsnoksággal egyetértőleg megállapított ter-
szerint az ellenőrzési szemle városunkban a
cs. és kir. 39-dik gyalog ezredbeli katonákat
illetőleg 1889. évi október hó 8-án, az ide-
gen ezredbeli katonákra Október hó 9-én és
az idegen származású, de városunkban tar-
tózóknó bármely fegyvernemhez tartozó kato-
nákra nézve Okt. 10-én, a pótszemle, végre
1889. évi okt. hó 25. és 26-án reggel 8 óra-
kor a Csapó-utczai „Kovács“ laktanyában fog
megtartatni. Midőn az ellenőrzési szemlére
megjelenni kötelezett katonák behívása az ed-
digi szokott módtól eltérőleg a felsőbb rende-
letek és a nyilatvartársi utasítás 47-dik sza-
kaszának 1. §-a pontja értelmében nem behívó-
jegyek, hanem az általános és nyilvános hir-
detmények kifüggesztése és kihirdetése által
eszközöltetik, az ellenőrzési szemlére minden
bármely fegyvernemhez tartozó hadseregbeli s
tengerészeti, tartósan szabadságot s tartalé-
kos katonák, különbség nélkül arra, ha valjón
az Debreczenben illetékes, vagy pedig váro-
sunkban csak ideiglenesen tartózkodik, —
katonai igazolványi könyvecskéje elhozatala
mellett a fent említett helyen és időben, min-
den további idézés vagy felhívás bevéraása
nélkül az ellenőrzési szemlére megjeleneni tar-
tozik. — Hogy pedig az ellenőrzési szemle
által mindenki foglalatosságában a legrovi-
debb időig gátoltassék, a megjelenésre a kö-
vetkező sorrend állapítatik meg, ugymint:
Az 1889. évi október hó 8-dik napján az
1879., 1880., 1881., 1882., 1883., 1884., 1885.,
1886., 1887. és 1888. évben sorozott póttar-
talékosok és azon egyének, kik bármiféle fel-
mentési jogczim alapján helyezettek a póttar-
talékba és a ki az 1889-ik évben tényleges
szolgálatban nem állott, vagy fegyvergyako-
rolaton részt nem vett a cs. és kir. 39-dik
gyalog serezedhez sorozott debreczeni illeté-
ségi katonák. Október hó 9-ken az 1879.,
1880., 1881., 1882., 1883., 1884., 1885., 1886.,
1887. és 1888-dik évben sorozott debreczeni
illetésségi más fegyvernemhez tartozó huszár,
tüzér, tengerész, szekeres és azon egyének,
kik bármiféle felmentési jogczim alapján he-
lyezettettek a póttartalékba és október hó 10-
kén Debreczenben tartózkodó idegen száрма-
zású bármely fegyvernemhez tartozó, cs. és
kir. szabadságos és tartalékos katonák. Végre
az 1889. évi október hó 25. és 26-án tartan-
dó pótszemlén minden, a főszemlén elmaradot-
tak tartozandának a fentebb kitűzött helyen
és órában idejekorán és pontosan megjelenni,
még pedig úgy, hogy 25-dikén a 39-dik gya-
log, 26-dikén az idegen származású és idegen
ezredbeliek szemlénnek. Az ellenőrzési szem-
lén megjelenni nem kötelezetnek azok, kik az
1889-ik évben tényleges szolgálatban állottak;
továbbá katonai kiképzetésben vagy fegy-
vergyakorlatban részt vettek. Ha valaki a
megjelenni kötelezetek közül a pótszemlétől
is elegendő ok nélkül elmaradna, az katonai
fegyelmi büntetés alá fog vonatni. Debreczen,
1889. szeptember 12-én. A városi ta-
nács.

* Honvédelnk tegnap délután 1/2 6 óra-
kor tértek vissza Nagy-Várad felől. Az első
zászlóalját Ruttner Kálmán őrnagy, a
másodikát Kerner Pál, s a harmadik
zászlóalját pedig Volant Andor őrnagy
vezényelte. Más városok ünneplésének szok-
ták fogadni hazatérő katonáikat, mi nálunk
azonban az ünneplés fogadtatásának híre sem
volt. — Hja! „ez debreczeni szoka-
kás“.

* Az ügyvédi kamarából. A debr. ügy-
védi kamara dr. Scheer Benő debr. ügyvédet
önkéntes lemondás folytán névjegyzékéből ki-
törölte.

* A szűrt ma vette kezdetét a debr.
szülő-kertekben. Csunya, esős ősziés nappal
kezdődött a szűrt, egész délelőt felhő boron-
gott az égen, csak déltájban mutatkozott egy
kis napsugár.

* A fiók. A hány poeta van a világon,
az mind megdorombolta már az ősz, — s
„magamra is, ki ezt megírá, szörnyen rá-
m illik a szatírám“ pedig hát én ritkán merem
nyilvánítani a lantos dolgaimat.

Mert úgy áll a dolog, hogy én sok ver-
set írok ugyan, de ezek kétségbeeséjten rosszul
szólnak el, s ha akad is köztük egy-kettő, a
mit odamerek tenni a szerkesztő asztalára,
ő ilyenkor gyanus szemmel néz a papi-
rosomra és mielőtt közölné, gondosan elteszi
a fiókjába.

Ez iránt a fiók iránt hálával tartozik a
közönség: benne nyugszik sok rőfös ballada,
ot pihennek ódák az őszhöz, szerelmi lán-
galmányok „Hozzá“, történeti és nem történeti
„beszélyek“ és más rimekben és prózában ki-
dühöngött, szellemi csudafulvalmk. Ha mind-
est nem a fiók rejtené, hanem megjelentek

volna, — a közhangulat Debreczenben na-
gyon keserű volna, s nem allok jót arról sem
hogy a kolera nem itt dühöngött volna a leg-
mégesebben.

Ez a fiók különben nem a közölhetlen
dolgok helye; azok, lekerülnek ming az aszt-
al alá, a honnan nyalábszámra hordja ki
korán reggel Ury kolléga.

A fiókba azok a dolgok kerülnek, a mik
nem annyira jők, hogy blindre lehetne közölni,
de nem is annyira, rosszak, hogy „blindre
el lehetne dobni.

Esztendőben egyszer-kétszer akad olyan
nap, hogy nincs tárca, vagy vezércikk a
delelőtti első kézirataásra. Ilyenkor az őre-
günk elhuzza a papírostól duzzadó fiókot, for-
gatja jobbról balra, balról jobbra, keres, vá-
logat bennök, utóljára belemarkol, lecsapodja
az egészét asztal alá és ír ő maga.

Igy ül ki időnkint a fiók, hogy azután
helyet adjon megint a megbízhatatlan tartalmu
papirosoknak.

Mióta ebbe a fiókba kerülnek a verseim
sokkal jobb verstaragónak tartom magamat,
mint azelőtt; mert valahányszor versem jelent
meg, mindig akad olyan ismerősöm, a ki így
söhajtott fel:

— No, hálold, sohase hittem, volna,
hogy készakarva ilyen gyalázatos rossz verset
tudj írni.

Legnagyobb mérgem az volt, mikor egy
komoly balladám satírának néztek és ne-
vettek, a humoros versemet pedig olyan
komolysággal olvasták, miatha halálosítélet lett
volna.

Igy aztán nem csoda, hogy mióta magam
sem látom a verseimet, valami kellemes érzé-
szettel számítom magamat a versírók közre és
minden megjelenő költeményről el merem
mondani, hogy rossz.

... A fiók pedig hallgat... Mert a fiók
hallgatni szokott...

* Adomány. Kereskedelmi akadémiánk
árúmei és technológiai muzeumba legutóbb
gyönyörű szép minta-gyűjteményeket kapott
ajándékol a fumei magyar petroleum-fino-
mitó, rizshántoló és keményítő gyáráktól, to-
vábbá az első osztrák jute fonó és szövőgyár
magyarországi fióktelepétől, Reisinger kézs-
mári faredőgyárártól, valamint Haas Fülöp
és fia meg Topits József fia cézegetől. — A
szakoktatást előmozdító s szemléltető gyako-
rolatra szánt e kegyes adományokért ez uton
is mond hálás köszönetet az igazgatóság.

* A szomszédok. József főherceg a
nagyváradi gyalogezred karmesterének egy
igen szép ezüst s arannyal gazdagon ékített
karnagyi pálcát ajándékozott, melyet az ezred
parancsnoka az egész tisztikar jelenlétében
üdvözölő szavak kíséretében adott át a kar-
mesternek.

* A Vilmos Lajos féle vendéglőben Rácz
Károly zenekarának közreműködésével holnap
halestélyi tartatik.

* Elvesztett. Tegnap d. e. 11-12 óra
között a nagytemplom mellett uton egy pénz-
tárca 310 forint s egy 460 frtos váltóval ter-
helve elveszett — a becsületes megtaláló — a
szerkesztőségbe juttassa el, — hol illő juta-
lomra számíthat.

x Nem mind arány a mi fénylik. Min-
denki ismeri a kereskedésekben előforduló
közkeveltségi gyógyfűszappant, fogpasztát,
fogport, szájjvizet st. Az ember egyszerűen a
legközelebbi üzletbe, vagy gyógytárba fordul,
kéri a kívánt szappant, szájjvizet vagy fogport
és megelepszik azzal, a mit kap. A közönség
azt hiszi: az egyik olyan mint a másik, pe-
dig ez a közömbösség a konzerváló orvosi sze-
rek megválasztása körül a legnagyobb véték
önmaga ellen. 1 drb. Popp-féle gyógyszerpap-
30 krba kerül és ez a szappan mégis feltűnő-
en különbözik a többi szappanféléktől. Első
sorban nem drága, mert egy darab egy család
részére több mint egy hóig elég, és e szap-
pan kitűnő gyógytulajdonságai mellett a leg-
finomabb pipere szappan. Dr. Popp udvari fog-
orvos egyéb készítményei, mint Anatherin-
szájjviz, melynek palackjait most tetemesen
magnagyobbították, fogpasztája és fogpora oly
különlegességek, melyek a számos ártalmas
hamisítványok dacára általánosan kedveltek-
nek, az egész világon el vannak terjedve és
kiváló hatásuk miatt, melyekkel minden száj
és fogbaj ellen használtatnak, egyedül kipró-
bált szájkonzerváló szernek tekintetők. Hami-
sításoktól azonban óvakodni kell és csak Popp-
féle készítményeket kell elfogadnunk. E sze-
rek kaphatók: Debreczenben: Dr. Rotschnek,
Mihálovics I., Tamássy B., Örvényi O., Tóth
B., Murakózi K. és Balázs Ö. gyógyszerészek-
nél és Csanak J., Gerebny G., Szentkirályi és
Kalenda, Braun M. Weisz A. és Stern A. és
testvére kereskedésében.

x Egy népszer. — A „Moll féle le-
francia borszesz és só“ által a betegeknek
egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer
nyújtatik köszvényes és csuozs bántalmaknál
sebeknél és daganatoknál. — Egy üveg ára
utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta
utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir.
udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A
vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereske-
désekben határozottan Moll féle készítmény
kérendő az ő gyári jelvényével és alá-
írással 2.

Apró cseprő.
— Amerikai reklám. Egy amerikai lép-
törvényszéki tudósításában elmondja a vádlott
tolvaj védelmét s így folytatja: „Elnök ur“
— mondá a tolvaj — mindezek csak az át-
kozott lapok az okai. Midőn a szobába léptem
egy újság hevert a padlón. Amint reá lép-

tém nyikorogni kezdett s így meg fogtak.“
Látható ebből tisztelt olvasóink, mennyire
szükséges a lapokra előfizetni. Különösen a
mi lapunk zörög hangosan, mert kitűnő pap-
írja van, s mind e mellett az előfizetési ár
évesnyedre 3 dollár, sőt egyes számok 8 cen-
tért szintén igen szépen s hangosan zör-
ögnek.

... Azt gondold
Nemes lélekhez méltó, nem feledni
A bántalmat?
Shakesp. „Coriolán“

— A vizes burgonya. Nedves esős esz-
tendőben igen gyakori s mint tudjuk, kelte-
metlen ize miatt etetetlen. Egy gazdasszony
azt ajánlja, hogy a vizes burgonyát az elké-
szítés előtt hagyjuk pár óráig a tűzhely mel-
lett állani, a hogy is a víz elpárologván belő-
le, parázsos és jó ízűvé lesz. Az így
elkészített burgonyának nem kell oly sokáig
főni, mint különben. A vizes burgonyának
szárazruhába való csavarása a célnak nem
felel meg.

SZERKESZTŐI POSTA.
„A református bajnokai“ cz. munkára való előfi-
zetési felhívást, midőn hoznánk később kiadott be-
mint egy másik helyi lapoz, nem közöljük. Több fi-
gyelmet kértük ilyen dolgokban.

Kisfalusi szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

A Margit-fürdőben a téli idény
kezdeté előtt szükségessé vált átala-
kítások miatt a

női gőzfürdő

e hó 23-án el lesz zárva és helyette
a férfi gőzfürdő használhatása kö-
vetkezőleg van beosztva:

Mindennap délelőtt 6 óratól, déli
1 óráig férfiaknak.
Mindennap délután 2 óratól, esti
6 óráig nőknek.

A fedett téli uszoda 23-ikától
fogva a férfi vendégek részére egész
nap rendelkezésre áll.

Az uszás tanításra beiratkozhatni
bármikor a pénztárnál.

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉG
Debreczen, Rózsátér.

Az őszi idényre raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK,
Flanell, Kasán, Moldon,
Gyapju Himalaya kendők,

HARASZT KENDŐK,
Téli harisnyák,
SZŐNYEGEK, AGYTERÍTŐK,
PAPLANOK,

A hírneves cosmanosi gyárból:
Mesé vizelek.

Egyes jobb munkák, va-
lamint egész könyvtárak kész-
pénzen megvétetnek.

Ajándékok Dobrows-
ky Agost könyvkeres-
kedőnek Budapest, IV. egye-
tem-utca.

Arverési hirdetés.

A debreczeni ref. egyház nagytisz-
teletti és tekintetes építettő bi-
zottsága az új templom és az új
consistorialis ház építésénél fel nem hasz-
nált épületi téglaék, az egyház által vette-
lt tégla telepen a nagy téglavető mel-
lett mintegy 10,000 darab és két csemő
tégla darab épületi tégla f. hó 22-én d.
e. 1/11 órakor az egyház hivatalos he-
lyiségében árverés útján, készpénzfizetés
mellett el fog adatni, a mely árverésre
a venni szándékozókat tisztelettel meg-
hívom.

Debreczen, 1889. Szeptember 19.

Otrokocsi Végh János,
a debr. ref. egyh. algonokna,

Korona-forrás!

Korona-forrás!

**Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni főktelep árucarnoka.**

Előre haladt ásványvíz évad miatt a még raktárunkon levő idei töltésű, 2 literes palackokban levő, legjobb minőségű

KORONA-FORRÁS

viznek palackját 20 kr-ra szállítottuk le. Minden egyes üres palack 8 kr-ért vétetik vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. főktelep árucarnoka
nagy-várad-utca, megyeház mellett.

Korona-forrás!

Korona-forrás!

MOLL SEIDLITZ POR

- Tavaszi gyógyítás.
- Nyári gyógyítás.
- Őszi gyógyítás
- Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és alvástajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedés, májajok, vértelenség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárában. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten ígése meg”-et mondek érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Honnestschlag-ban.

MOLL FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SO

- Legjobb bedörzsölő-szer
- köszvény
- CSUZ és minden
- meghülési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati közzvény, csuz, mindennemű testfájdalmak és benuulásnál; borogatás alajában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásoknál. Bel-sőleg vízzel vagy itve hirtelen roszulát, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és anyag kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kittinó Moll-féle francia borszesz és sója vidéke-men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Tamassy Károly gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Kalenda, Garébi Fülöp.

Vastej

sápadtág, angolbetegség, migrén, nyálkafolyás, méhkórság, görvény stb. ellen.

Hajnövesztőszesz

a haj fenntartására, erősítésére, úgy tápláló s éltetőszertül a haj hagymáknak.

Keleti mosdóvíz

alapos arzbőtisztítószer: szepő, májfolt, pattanás, kiütés, bőrhámítás, bőrmoh és atkák ellen. Nem összetévesztendő a már létező festőszerrel.

Borláng

A legkittinóbb gyógybor, mely a fásasztó testi erőlködéshez ifju kitartást ad és a kö-zösülési képtelenséget elűzi.

Stomachique

egy elérhetlen gyomorerosító és emésztő-szer, mely számtalan betegségtől megóv. Minden üvegnek ára 1 frt. Kapható: Metzger Ede gyógyszerárában, Budapest, IV., Ferencz Jozsef-rakpart 15 sz. Raktárak: Török Jozsef gyógyszerárában Budapest, Király-utca 12. Thalmayer és Seitz gyógy-anyagraktárában, Budapest, Nádor-utca.

PÉNZT

sorsjegyekre, értékpapirokra, bank, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletivekre, arany- és ezüstpénz-neműekre bármily összegig olcsón ad

LÖRY J.

banküzlete
Budapest, IV. hatvani-utca 17.

ZÁDOR LAJOS

selyem divat kézműáru kereskedése és divatterme
DEBRECZENBEN, főplacz, a városház épületében.

Raktáramon dús választékban találhatók

női felöltők, köpenyek és bundák,

a legújabb párisi és berlini modellek után készítve; gyapju, matlasse, peluche és más divatos kelmékből; egyszerű kiállításól kezdve, a legfinomabb különlegességekig.

Női ruha készitési termeimet

első rangú egyének vezetése és tetemesen szaporított munkaerő mellett úgy rendeztem be, hogy menyasszonyi báli, látogatási, uti, séta, gyász és pongyola ruhákat, nemkülönben mindenféle felöltőnyöket, mérték szerint, a leggyorsabban, legjobb izlésben és jutányos áron elkészíthetjük, — ugyszintén elvállalok egész menyasszonyi készle-tek kiállítását.

Elegans angol ruhák

tiszta gyapju kelmékből 30 frttól kezdve; valamint gyász ruhák 12 óra alatt.

Gyakorlott női ruha varróleányok és tanuló leányok fel-vétetnek.

Nincs többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és gyuladt foghust gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbúzt azonnal megszünteti napontai használatnál

Dr. POPP világhírű Anatherin SZÁJVIZE

kétszer olyan nagy palackokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.

Dr. POPP fogpasztája, mely a legjobban és legfinomabb száj- és fogbetegségekre és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája, mely a legjobban és legfinomabb száj- és fogbetegségekre és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megsértené.

Dr. POPP növényesszappana a legjobb gyógy-pipere szappan, mindennemű bőrküritések ellen és különösen fürdőköz.

Dr. POPP NAPRAFORGÓ (szap) (nem glicerín). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A bőrt bársónyínomma teszik.

Árak: Anatherin-szájvíz 50 kr., 1 frt. és 1 frt 40 kr., Anatherin fogpasztája tégelyben 1 frt 22 kr., Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényesszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr., E szerek kaphatók: Debreczenben: Dr. Rotschnek, Mihálovics I., Tamassy B., Orvényi O., Tóth B., Muraközy K. és Balázs O. gyógyszerészeknél és Csanak J. Geréby F. Szentkirályi és Kalenda, Braun M. Weisz A. és Stern A. és testvére kereskedésében.

Elismerések.

Hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvos Anatherin-szájvize házamnál mindenkor a legnagyobb sikerrel lón használva, ezennel igazolom.

Eszkök.
Malijevec Péter s. k. alispán.

T. ur! Én már több év óta használom az ön méltán híres Anatherin-szájvizét a legjobb sikerrel, hanem az annyira utánoztatik, hogy egyenesen önhöz fordulok, hogy postautánvétellel nekem 4 üveg Anatherin-szájvizet és 2 skatulya fogport sziveskedjen küldeni.

Dr. Michnetz Lajos, járásorvos Szendrőn.

Van szerencsém! értesíteni, hogy Anatherin-szájvizét a legtöbb fog-és szájbajnál a legjobb sikerrel alkalmazom és állandó használatra ajánlom.

Nagy-Miklós.
Dr. Fetter J.

ÉRTESÍTÉS!

A HÁZTULAJDONOS ÉS ÉPÍTÉSZ URÁKAT

van szerencsém értesíteni, miszerint a Szliács melletti első magyar agyag-áru és kályhagyár

PORCELLÁN- és MAJOLIKA-KÁLYHÁKBÓL

nálam egy mintaraktárt létesített és gyártmányainak eladásával engem bizott meg.

Ezen gyár készít saját kályhái-hoz egy szabadalomra bejelentett csatorna rendszerű

kályha betétet,

mely minden eddigi melegítő rendszert felülmul, a fűtő-anyag fogyasztását a lehető legkisebbre csökkenti és a légszerűre vonatkozó kívánalmaknak eddig még el nem ért mértékben megfelel.

Mintakönyv és költségvetéssel készséggel szolgál

SESZTINA LAJOS
Debreczenben.

KASZANYITZKY ENDRE
előbb
KUHINKA ISTVÁN K.
üveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási cikkek raktára
DEBRECZENBEN.

Ajánlja pontos kiszolgálat és gyári árak mellett az őszi és téli időnyre ujonnan érkezett és nagyválaszték-ka berendezett Dít-már- és Brünner-féle a legjobbnak elősmert gyártmányú salon, függő és asztali petroleumlámpáit, s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát.

Tisztelettel
KASZANYITZKY ENDRE.
Képes árjegyzékek ki-vánatra bérmentve.